

Oglas, pripisana št. tiskaru i računa: s se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novca... predbrojba, oglas št. šalje se naputnicom ili poloznicom pošt. štacionice u Beču za administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tho list na vrijeme ne primi, aka to javi oduptavničvu u otvorenom pismu, za koji se na plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Cakovnog računa br. 47.849. Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Stogom rastu male stvari, a našloga sve pokvari». Narodna poslovica.

Odgovorni urednik Jerko J. Mahulja

Izdaje i tiska Legija i dr. u Puli ulica Glialia 1.

Glavni suradnik prof. B. Mandić u Trstu.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju: a o pod pisanu ne tiskaju. Refrakirani se primaju.

Predplata na poltarnim stor: 10 K u obće, 5 K za sefjake, 3 K za K 5—, odosmo K 2-30 t. pol godine.

Izvan carerine viko poltarnik Plata i utataje se u Pul.

Pojedini broj stoji 10 h, za ostali zo h, koji u Puli tisti izvan ista.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Legija i dr. Via Glialia br. 1. kamo teka se nazalovjaju sva pisma i predplata

Rat sa Srbijom.

Carско pismo austrijskim narodima.

Čim je proglašeno ratno stanje sa Srbijom Njegovao Cesaro-Kraljevako Apostolsko Velikanstvo blagovoljelo je izdati ovo Previtnje ručno pismo i manifest:

Dragi grofe Stürgkh!

Ja sam odredio ministru Moje kuće i vanjskih posala narediti da kraljevskoj srpkajo vladi objavi početak rata Monarhije proti Srbiji. U ovim sudbonosno teškim časovima potrebno Mi je da se obratim Mojim dragim i ljubljanim narodima.

Ja Vam s toga naredjujem da ovaj priloženi manifest objelodanite na opće znanje.

1 s 1, 28. jula, 1914.

Franjo Josip v. r. Stürgkh v. r.

Manifest.

Mojim narodima!

Bila je Moja najtoplija želja, da godine života koje su Mi još Božjom milošću dosudjeng, posvetim djelu mira i da Moje narode očuvam od teških zrtava i tereta rata. Ali Božja providnost je drugčije odlučila.

Rovarsko djelovanje neprijatelja ispunjena mržnjom siluje Me, da se na tavanje časti Moje Monarhije, na obranu njezina ugleda i njezine moći, na osjeganje njezinoga posjeda, prihvatim mača. Kraljevina Srbija,

zaboravivši brzo na zahvalnost, na koju je od prvog početka državne joj samostalnosti pa do najnovije dobi, bila obvezana Mojim predjima i Meni, već od godina udarila je putem otvorenoga neprijateljstva prema Austro-Ugarskoj Monarhiji. Kada sam Ja, poslije tri decenija blagoslovljenog mirovnog djelovanja u Bosni i Hercegovini, odlučio da na te zemlje protegnem Moja suverenska prava — ova je Moja odluka proizvela u kraljevini Srbiji ekcese razularene strasti i ogorčenu mržnju, i ako njezina prava nijesu bila dirnuta na nijedan način.

Moja vlada je tada upotrijebila pravo jačega i sa najskrajnjim obzirom i blagošću je tražila od Srbije, da snizi svoju vojsku na mirovno stanje, tražeći obećanja za hudučnost. Ja će udariti putem mira i prijateljstva. Isti duh umjerenosti vodio je Moju vladu, da se je ograničila na zaštitu najvažnijih životnih interesa Monarkije, kad je Srbija pred dvie godine vojevala s turskim carstvom. Tome stržanju ima u prvom redu da zahvali postignuće ratne svrhe. Ali se nije ispunila nada, da će Srbija ispuniti svoju riječ, i da će dostojno prihvatiti mirovne uvjete. Sve jače je u njoj plamtjela mržnja protiv Mene i Moje kuće, sve više i otvorenije se je isticala pohlepa da

nasilno od Monarhije odcijepi neke krajeve s Monarhijom nerazdružive. Zločinačko djelovanje size preko granice, da bi na jugoistoku monarhije podkopalo temelje državnog porredka, da nađod, kojemu u očinskoj ljubavi posvećujem svu Moju brigu, uskoleba u njegovoj viernosti prema vladajućem Domu i Domovini, da rastuću mladež zavede i razdrži na zločinačka djela ludila i veleizdajstva. Cijeli niz pokušaja umorstva, po ncertu pripravljena i izvršena urota, koja se užasno posrećila i u srce pogodila Mene i Moje narode, na daleko je vidljivi krvavi trag onih potajnih spletaka, koje su se započele i upravljale iz Srbije.

To nesnošljivo rovarenje treba jednom zaustaviti! Nečevnim izazivanja Srbije mora se jednom stati na put! Čast i dostojanstvo Moje Monarhije mora da se uzdrži nedirnutu, a državno gospodarsko i vojničko razvijanje mora biti sačuvano od ovakih čestih trzavica!

Uzalud je moja vlada učinila i zadnji pokušaj da na mirni način postigne svrhu i da Srbiju ozbiljnim ukorom prisili na pravi put. Ali Srbija je odbila opravdane zahtjeve Moje vlade, i nije htjela da udovolji onim dužnostima, u čijem je izvršenju naravni i potrebiti temelj mira u životu naroda i države.

Rad toga Ja moram da oružjem stvorim garanciju, koja će Mojoj državi osigurati mir u unutrašnjosti i trajni mir prema vani.

U ovome ozbiljnome času Ja sam svijestan čitave dalekosežnosti Moje

odluke i odgovornosti pred Bogom Sveomogućim.

Ja sam sve proučio i izmjerio i sa mirnom savješću stupam putem kojega mi pokazuje Moja dužnost.

Ja se pouzdam u Moje narode, koji su se u svim olujama okupljali u jedinstvu i Vijernosti oko Mojega Prijestolja, i bili pripralni uvijek doprinositi najteže žrtve za čast, za veličinu, za moć Domovine.

Ja se pouzdam u Austro-Ugarsku vojsku, ispunjenu hrabrošću i požrtvovnim oduševljenjem. Pouzdam se u Boga Svevišnjega, da će On Mojemu oružju pribaviti pobjedu.

FRANJO JOSIP v. r. STÜRGGH v. r.

Ratno raspoloženje Srbije.

Srbi, što se u svom bolesnom fanatizmu podavali velikim nadama, da će doskora učiti do oživotvorenja njihovih ideala, na kojima su do sada radili zločinačkim rovaranjem, nose već moralne konzekvence svoje preuzetnosti, kako će doskora nositi i druge, koje će diktirati topovi. Sada, kada uviđaju da se naša monarhija nije uplašila milijuna ruskih bajuneta, već da se dogadjaju protivno, jer bućuške Rus uzalud 277 u pomoć svoje saveznice proračunane hladno Englesku i nepripravnu republiku Francusku, što se vječito zabavlja i ne će da ratuje za druge — oni postaju ponizni, na posipavaju glavu pepelom još prije, no što ih bici iz nekih topova, koji izvrsno gadjaju, podsjete, da je došao dan konačne kazne. Sada — kako javljaju iz Budimpeste — pristaju u cijelosti na sve uslove

Dijalekat grada Vrbnika na otoku Krku u prošlim vijekovima upoređen sa današnjim.

(Konac.)

Za riječ māt (vrba, mēt) kaže Daničić, da dolazi od osnove »mud* mitali se, vrtjeti se — ako nije uzajmljena. Strohal tvrdi, da je uzajmljena, te da mest dolazi od tal. mosto, dakle e mjesto e; ja pak mislim, da je vrbičko e mjesto staroslav. poluglasa.

Samoglasno i dolazi katkada mjesto staroga poluglasa, pa imamo ne samo drvo ili drvo, kako misli Strohal, već imamo i drvo. Samo gosp. profes. ne zna razlike između dva i driva. Drvo, to je po siječeno, što se u oganj baca ili za stegod drugo rabi, a drivo, to je stablo, koje raste, sa kojeg se drva siječe. — On ne umije razlikovati ni ratnjije od ritnjica. Ritnjije je odrezaj, odrezak, komadić (mesa), što se valja za primjer, kako mjesto e u novijem vrbičkom osvrjetu dolazi i (str. 82.). Ritnjije nema ništa s ratnjem osim pravca.

U riječi »pravije* je i na pravom mjestu (kao i u radije), jer je to komparativ, o kom S. nije na čistu (121.).

Kosmi nije imenica u jednini, nego u množini: kosmi, kosam. Katkada dolazi — kaže S. — talijanski nastavak o na kraju riječi na pr. nodar publiko, pa u novijem narječju: jugo (južni vjeter). Nodar publiko ne znam, da li sam gdje čitao; nodar publiko dolazi u mnogim starijim spisima; a ne znam, ni zašto da bude ono o u jugo talij. porijetla, kad imamo mi i sami imenica s početkom na o, pa i u samom Vrbniku ne puše samo jugo, nego i vjelo južno.

Pišući o mijenjanju samoglasa nabraja svu silu primjera, a dosta bi bila dva primjera na pravom mjestu, ali ih je trebalo naći. Strohal na pr. nije mogao naći riječi upenjek, a da ju je našao, tako zna, bi li se sjetio, da ima posla e opankoma. — Od samoglasa prelazi na suglasa. I to je mogao sve u kraće reći, ali on nalazi razlika, i gdje ih nema, samo da se barite hardi. Britak, gen. britaka, to je posve pravilno kao i ložak lukka, a mislim, da je i očaj pravilnije od očuha.

Što znači: u tal. riječi pericetose mijenja se u gleri suglas k (c) u gč u riječi riktoto — to neka znađe sam gosp. profesor.

Idimo napred, da vidimo, kako se je Rudolf Strohal u »lešku jet*. Leška vam

je stupica, koju se zaleće za miševu i vrapce. (Osim leške vidi se amo lamc zalećenu i labor.) Strohal je odmah u lešku zagazio, kada kaže, da je u njoj nestalo ususenoga v, te da bi moralo biti: vleška, vleče, zavleče, zavleč — vuče, zavuče, zavuč. Kad bi te čudne riječi imale stogod zajedničkoga sa vučenjem, vući, zavući, onda bi u vrbičkom dijalektu glasile: vlić, zavlić, zavlečen od osnove vark, var, ali zaleć, zalećen, leška srodno je luku, uleknuti se, leći, poleškivati od osnove ark, arg.

Nemam pred očima radnje učitelja Zep, pa ne mogu navesti cijele rečenice, u kojoj se nalazi glagol odličiti, ali sam stalan, da je gosp. profesor i tu posrnuo. Njemu je nalice odličiti — odvlačiti, a mi ovravno znamo, da se locri odlače, naspune dlakama, kada zeca deru, ili pastiri, kada orvo strigu. A što ima dlaka s odvlaćenjem, ne znam, nego da može biti i jedno i drugo i kraiko i dugo. — Zašto teljariti ne bi dolazilo od tessarii, tessar, nego kako S. hoće od njem. Tischler? U čestranju vrbičkomu ne dolazi r mjesto tj, jer je jedno čestati, a drugo čeljariti.

U 2. dijelu, u kojem obradjuje etimologiju i spragu, ima najviše i najkрупnijih pogređaka.

U akozatnu jednine dolazi od imenice Luka obliki Luk, kako je Strohal našao kod Stasića. Giverimo Stasića (Strohalov prepis) i nadjossmo »vri, ki je za sveti Luk*, ali to lako da je pogreška ili pisara ili čitaca, jer u drugom primjeru, što Strohal citira, ima on posve krivo. »Red brajad u kuntradi Luk*. U tom slučaju je Luk genitiv plurala (loka, laki = lirada) od luki, koje su dio vrbičkoga polja. — Nekoje imenice na — ovi su gospođina profesora posve smele, pa ne zna, je li to množina ili jednina. Za 1. padet množine dolaze — piše S. — dva različita nastavka, i to običniji — i (ili — cvi). Odmah moramo reći, da vrbičko narječje ne pozna nominativ plurala na — ovi, a primjeri, što ih S. navadja, sami su nominativi singulara nekih kolektivnih imenica. Tako od trsa nije množina trsovi, kako S. misli, nego trsi, a trsovi to je jednako stokavskom trju, kao germovi — grmlje, a grozdovi grozljje, (kameni — kamjenju.) Kao što nema množine na — ovi, tako nema ni — ova, — ovim itd. — Jednako nema ni genitiva plurala na — e, kako S. navadja: »Prisli sa mi kijeće od štrajz 4 i 3 kodiće* — to sa obični vrbički uminciativi pl. Obliki »v. Marjje od anjele* — dakle gen. na — e — bit će po-

Prodaja se uz veoma snižene cijene

Singerovi šivači strojevi

malu rabljeni za K 28.—

Uplatiti se u Clive Glaztaslo broj 1 I. kat.

Narodni kazneni branitelj u Rovinju!

Javljam ovime naslov moje pisarne u Rovinju, ovako: „Via Santa Croce Nr. 688 — Rovinje“.

Fr. Dubravčić, kazneni branitelj (difensore penale.)

PEČATE

iz GUME izrađuje
tiskara

Laginja i dr.

Via Glavica L. - Pula - Via Glavica I.

I razna moderna roba za muška i ženska odjeća raznašija uz najniže cijene
Jugoslavenska trgovina
F. Štermecki u Celina (Stajerska)
br. 314
Pišite po glavni cjenik o više od tisuću stvari, koji se svakomu pošalje badava. Za narudžbe iz Srbije, Bugarske, Njemačke i Amerike treba novac poslati unaprijed.

Dobre poznata trgovina Giacomo Zudich

Opel je otkorena. Preporuča cij. mušterijama ponovno bogato snabdjevono skladište razne robe uz jeftinu cijenu.

Tko želi svoju sadašnju nesigurnu i loše plaćanu službu promijeniti boljom, tko traži dobar i lagan nuzgradni zaslužak, tko uziva u plod i pouzdanje kod svojih prijatelja i poznanika, tko se ne boji akvizicijskog posla, kad se mu taj dobro isplati, onaj neka bez oklijevanja saobči svoj naslov na „Poštini predal 47“, Ljubljana.

Austro-hrv. parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovidbena red počam od 1. lipnja do 31. listopada 1914.

Redovite pruge po Kvarneru. Puna-Krk-Glavotek-Malina-Oršulj-Rijeka svaki dan tamo i natrag. Ujetno pristaje u ponedjeljak i četvrtak u Njivama i ziedu u Torkulu. Baška-Vrbaik-Sv. Marak-Silo-Rijeka svaki dan osim nedjelje tamo i natrag. Rab-Baška-Rijeka u utorak, četvrtak i subotu tamo, u ponedjeljak, sriedu i petak natrag. Plovidbeni redovi badava i franko.

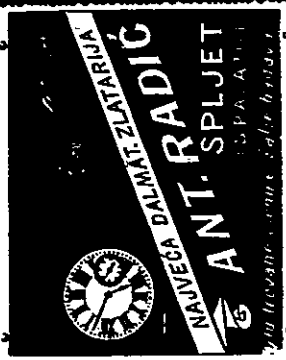
Glavno odpravništvo: na Rieci Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264, — u Opatici na gatu u vlastitom kiosku, telefon 272.

Širite Našu Slogu.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Himna

Družbe sv. Cirila i Metoda prodaje se u korist Družbe tiskara Laginja i dr. u Pall.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrana zadruga sa ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)
Podružnica u Pazinu.
Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

„Croatia“ OSIGURAVANUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.

Jeftini domaći osiguravajući zavod. Utemeljena g. 1884.

Centrala: Zagreb u vlastitoj palati, uzag Horavsko i Preradovićevo ulice.
Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. 1. II. kat. Telefon br. 2594.

Glavna zastupstva: Ljubljana, Osijek, Rijeka i Sarajevo.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život; 2. Osiguranja glavnica na slučaj doživljaja i smrti; 3. Osiguranja miraza; 4. Osiguranja životnih renta;

II. Provdj štete od požara:

1. Osiguranje zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica);
2. Osiguranje pokretalina (pokućstva, doćanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.);
3. Osiguranje poljkih plodina (zita, sijena i t. d.);

III. Staklenih plaća protiv razupunjanja.
Zadruga imovina u svim odjelima iznosi: K 3,875,000 88
Godišnji prihod premije s pristojbama K 1,571,135 97
Isplaćene odštete K 6,400,996 52
Posebni povjerenici i akvizitoci na mještanju se uz povoljne uvjete. Povjor. na Pulu i okolice: Ante Iskra, Via Campo Marzio 5 I. kat.

Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaka iznose glavni zgoditci turskih srećaka.

8 vućanja svake godine! Buduće vućenje 1. kolovoza. 475.000 odnosno 375.000 kruna odn. franaka i lira iznose svakoga dišnji glavni zgoditci skupine 3 odnosno 8 izvrsnih srećaka. 13 odnosno 9 vućanja svake godine! Buduće vućenje 1. kolovoza! Mjesečni obrok od K 4.— dalje. — Cijeni, narudžbama namijenjene su nagrade i premije!

Izjatojenja daje i narudžba prima za „Slovensku i Hrvatsku Narodnu strahu“
Valentin Urbančić, Ljubljana 15.

SLAVENIMA PULE I OKOLICE

preporuča

svoje bogato i solidno SKLADIŠTE POKUĆTVA

Filip Barbalčić - Pula
Via Sissano Br. 12. i Via Diana Br. 2.

Pozor! Pozor!
Veliko skladište i zalih
šivaćih strojeva
za krojače, postolara
Singer šivaći stroj
za obrt i domaću porabu
K 76.—
sa 5 godišnjim jamstvom!
Dvokolice
Premier Laika Helios, dvo-
kolica Corio sjeđe K 150.—. Centike
pošilja franko.
Preporuča se: Broj 1 svojim
Jon. Dekleva i sin
Corio, via Kaničevlje 1.

ALFA

Brzi stroj za parenje krme za blago jest najbolji parionik stoga svitva
Patentovan! posebna naprava za
pećenje rakija i šljivovica.
Naprava za ispostavljanje posuda
od vina i piva. — **OSOBNO SA**
MUMANJE BOJA.
Don. društvo ALFA SEPARATOR
NOŠ, XIX.